

Община Созопол**Весела Величкова, водещ финансов анализатор**
v.velichkova@bcra-bg.com**Радостина Стаменова, икономически анализатор**
stamenova@bcra-bg.com**Калина Димитрова, икономически анализатор**
k.dimitrova@bcra-bg.com

	Първоначален кредитен рейтинг
Дата на Рейтингов комитет:	02.06.2020
Дата на публикуване:	05.06.2020
Дългосрочен кредитен рейтинг:	ССС
Перспектива:	Стабилна
Краткосрочен кредитен рейтинг:	С
Дългосрочен рейтинг по национална скала	ССС (BG)
Перспектива:	Стабилна
Краткосрочен рейтинг по национална скала:	С (BG)

1) Преди настоящата публикация кредитният рейтинг и рейтинговата перспектива бяха оповестени на оценявано лице, като след извършеното оповестяване не са извършвани корекции в кредитния рейтинг и рейтинговата перспектива;

2) През последните 2 години БАКР не е предоставяла допълнителни услуги на рейтингованата единица или на свързана с нея трета страна.

„БАКР - Агенция за кредитен рейтинг“ (БАКР) е третата пълноправна рейтингова агенция в ЕС, регистрирана съгласно Регламент № 1060/2009 на Европейския Парламент и на Съвета на Европа. Присъдените от БАКР кредитни рейтинги важат в целия ЕС и са изцяло равнопоставени с тези на останалите признати от Европейския орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП) агенции, без териториални или други ограничения.

На проведено на **02.06.2020г.** заседание на Рейтингов Комитет на БАКР е разгледан доклад за присъждане на кредитен рейтинг на община Созопол. Заседанието е ръководено от д-р по икономика Кирил Григоров, в качеството му на Председател на Рейтинговия Комитет. След проведената дискусия по всички аспекти на финансовото състояние и цялостното функциониране на общината, членовете на Рейтинговия комитет **взеха следното решение:**

„БАКР – Агенция за кредитен рейтинг“ (БАКР) следния кредитен рейтинг на община Созопол:

- Дългосрочен кредитен рейтинг СССР, перспектива: стабилна, краткосрочен кредитен рейтинг С;
- Дългосрочен рейтинг по национална скала СССР (BG), перспектива: стабилна, краткосрочен рейтинг по национална скала С (BG).

Използвана е официално приетата от БАКР методология за присъждане на кредитен рейтинг на община. Публичната версия на методологията (включително дефиницията за неизпълнение) е достъпна на следния електронен адрес:

https://www.bcra-bg.com/files/Municipality_Methodology_2018_bg.pdf

Потребителите на рейтинга могат да намерят информация за значението на всяка рейтингова категория в публикуваната на сайта на БАКР Глобална скала:

https://www.bcra-bg.com/files/global_scale_bg.pdf

	<p>КРЕДИТЕН РЕЙТИНГ Община Созопол Кредитен рейтинг: ССС / С <i>Перспектива: Стабилна</i> Национален рейтинг: ССС (BG) / С (BG) <i>Перспектива: Стабилна</i></p>
<p>Евлоги Георгиев 95, ет. 1 гр. София 1142</p>	<p>тел.:(+359-2) 987 6363 www.bcra-bg.com</p>

За изработването на кредитния доклад и присъждането на кредитен рейтинг е използвана информация от оценяваната община, Министерство на финансите, Национален Статистически Институт, Агенция по заетостта, база данни на БАКР, консултанти и други източници на публична информация.

Годината (2020) започна позитивно за България в политически план, с обновен състав на местната власт, напредък по подготовката на страната за членство в Банковия съюз и съответно включване на лева във Валутния механизъм II (ERM II). Възникването на пандемията от COVID-19 в световен мащаб обаче превърна справянето с проблема в единствен приоритет, както в България, така и във всички нейни политически и икономически партньори. В страната беше обявено извънредно положение (13.03.2020г.) заради безпрецедентната криза, последвано от редица законодателни мерки на правителството за ограничаване на негативните икономическите последици. Комбинираните ефекти върху световната икономика са безпрецедентни и предстои да бъдат измерени и оценени, като на този етап прогнозите крият риск от неточност поради глобалната неопределеност относно изхода от ситуацията. Перспективите пред развитието на глобалната икономика се влошават значително, а към момента единствено е ясно, че драстичните мерки за овладяване на заразата ще генерират мащабен шок в много сектори, региони и пазари, който ще прерасне в глобална рецесия..

Развитието на икономическите процеси в страната, включително в контекста на възникналата пандемия от COVID-19, са анализирани детайлно от „БАКР - Агенция за кредитен рейтинг“ и отразени в присъдения непоискан държавен рейтинг на Република България. Разгледани са измененията на БВП и БДС по компоненти, както и динамиката на показателите на външния сектор. Оценено е, че България навлиза в настоящата криза със стабилна фискална позиция. Разгледана е извънредната актуализация на бюджета, поради очакваното неизпълнение на приходите и необходимостта от извършването на допълнителни разходи, с която прогнозното салдо по КФП се изменя от балансирано на

дефицит в размер на 3.5 млрд. лв. или 3% от прогнозния БВП. Представени са параметрите, на които лежи тази актуализация и е оценено, че до края на годината е много вероятна и нова ревизия.

Актуалното състояние на банковия сектор е оценено като стабилно, а капиталовата адекватност на банките - като достатъчна. Представен е пакетът от мерки обявен от БНБ за допълнително укрепване на капитала и ликвидността на банките и механизмите за отсрочване на изискуеми задължения.

Резюме от доклада за присъдения актуален рейтинг на Република България може да бъде разгледан на официалния сайт на БАКР:

https://www.bcra-bg.com/files/rating_republic_of_bulgaria_apr_2020_bg.pdf

Средният дял на приходите на общините в общите постъпления за страната намалява до 34.92% спрямо 36.65% в края на 2018 г. Броят на общините, които отчитат дял на приходите от общите постъпления, по-висок от средния за страната, отново е 38, както и към края на предходната година. Сходна тенденция се наблюдава и при средния за страната дял на покритие на разходите за местни дейности с приходи, който се понижава до 78.02% през 2019 г. от 82.38%, а 64 общини постигат резултат над средния за страната (при 57 броя към края на 2018 г. Средното за страната равнище на размера на дълга като процент от планираните приходи и планираната изравнителна субсидия намалява до 48.91% (при 50.25% към края на 2018 г.)

Към края на 2019г. се наблюдава известно повишение на инвестиционната активност (дял на капиталовите разходи в бюджета на общините) – 14.79%, спрямо данните към края на 2018 г., когато средната стойност на този показател за страната е 14.07%. Броят на общините, които имат по-високи капиталови разходи от средното равнище за страната в края на 2019г., е 122 или с 10 повече от предходната година.

През 2017 и 2018г. съгласно ЗПФ са съгласувани първите планове за финансово оздравяване на 11 общини: Перник, Белово,

	КРЕДИТЕН РЕЙТИНГ Община Созопол Кредитен рейтинг: ССС / С <i>Перспектива: Стабилна</i> Национален рейтинг: ССС (BG) / С (BG) <i>Перспектива: Стабилна</i>
Евлоги Георгиев 95, ет. 1 гр. София 1142	тел.:(+359-2) 987 6363 www.bcra-bg.com

Тетевен, Септември, Велинград, Сливен, Сунгурларе, Видин, Мизия, Симитли и Стамболово. В тях се поставят цели за финансово оздравяване, които включват мерки за увеличаване на приходите и оптимизиране и ограничаване на разходите в годишен и средносрочен план, изготвени на база на обективен анализ на основни финансови показатели.

Просрочените задължения на общините за 2019 г. възлизат на 125.2 млн.лв. (Към края на 2018 г. размерът им е 122.2 млн.лв., което представлява ръст от 2.4%).

През периода 2014-2018г. броят на населението в община Созопол се изменя с непостоянен тренд. Най-голямо положително изменение на годишна база се наблюдава през 2017г. (1.56%), а най-ниско – през 2016г., когато е налице намаление от -0.52%. Тази динамика позиционира община Созопол сравнително благоприятно спрямо страната, за която населението се понижава през всяка от разглежданите години. Гъстотата на населението в общината почти не се променя през периода – от 24 през 2014г. до 25 през 2018г. Средно за страната се наблюдава обратният процес – слаб спад от 65 през 2014г. до 63 през 2018г., което свидетелства за значително по-ниската гъстота на населението в общината в сравнителен план. Възрастовата структура на населението като цяло в рамките на анализирания период не е благоприятно, предвид това, че дялът на трудоспособното население в общината е по-нисък спрямо средното за страната. Друг неблагоприятен фактор е по-ниският дял и на подтрудоспособното население в сравнителен план.

През анализирания период (2015-2019г.) община Созопол се характеризира с волатилна динамика на реализирания оперативен резултат. Най-високата му стойност е регистрирана през първата година (2015) и възлиза на 8 533 хил.лв., а най-ниската – през следващата 2016 година (-1 343 хил.лв.). Освен през тази година (2016) показателят приема негативна стойност и през третата година (-761 хил.лв.). През последните две завършени години Созопол генерира положителни оперативни резултати, които обаче са на

чувствително по-малка стойност от постигнатата през 2015г. (съответно 1 767 хил.лв. за 2018г. и 1 621 хил.лв. за 2019г.).

Резултатът от инвестиционна дейност през последните две години се подобрява, достигайки положителна стойност през последната година за първи път в рамките на анализирания период. Отново в същите пет години нетният паричен поток достига най-високата си стойност – 2 698 хил.лв., но за сметка на значително съкратена инвестиционна програма.

Собствените приходи на община Созопол през разглеждания петгодишен период варират в сравнително тесни граници: най-ниски са през 2016г. (13 768 хил.лв.), а най-високи – през последната 2019г. (14 204 хил.лв.).

Данъчните приходи също са волатилни с най-малък размер 4 051 хил.лв. (2015г.), а най-голям – през последната 2019г. (6 840 хил.лв.). В структурата на данъчните приходи с най-голям дял е данъкът върху недвижимите имоти (с изключение на първата година, когато преобладаващ е данъкът върху придобиване на имущества – 44.2%). Приходите от данъка върху превозните средства има сравнително малък дял в данъчните постъпления – средно малко под 9%.

В структурата на неданъчните приходи водещи са постъпленията от такси. Делът им в тях (без платения ДДС и други данъци) варира между 43.8% (2015г.) и 57.4% през последната 2019г. Размерът им не се променя съществено през годините и е средно 4 546 хил.лв. годишно. С ключово значение е такса битови отпадъци със среден дял в таксите 71.0%. Техният размер също се изменя слабо през годините и е средно 3 226 хил.лв. Постъпленията от продажба на имущество като цяло се понижават – от 3 141 хил.лв. през 2015г. до 602 хил.лв. през 2019г. (80.8%). Делът им в неданъчните приходи също намалява от рекордното 30.7% през 2015г. до 7.5% през 2019г. Свиването на приходите от продажба на имущество през последните пет години се оценява позитивно, доколкото този приходоизточник е нерегулярен и нестабилен. През 2016 и 2017г. размерът на текущите разходи е съответно 13 945 хил.лв. и 13 520 хил.лв. През 2018г. е налице спад на годишна

	<p>КРЕДИТЕН РЕЙТИНГ Община Созопол Кредитен рейтинг: ССС / С <i>Перспектива: Стабилна</i> Национален рейтинг: ССС (BG) / С (BG) <i>Перспектива: Стабилна</i></p>
<p>Евлоги Георгиев 95, ет. 1 гр. София 1142</p>	<p>тел.:(+359-2) 987 6363 www.bcr-a-bg.com</p>

база от 13.0%, а през последната година е отбелязан лек ръст от 2.9%

Общината обслужва договорен през 2018г. синдикиран кредит, отпуснат от Уникредит Булбанк и ЦКБ в първоначално в размер на 22 млн.лв. Към края на 2019г. остатъчната главница е 21 900 хил.лв.

Към края на 2019г. просрочените задължения на общината възлизат на 5 192 хил.лв., формирани в периода преди встъпването в длъжност на настоящия кмет (виж по-долу). В тази ситуация общината е изправена пред възможността съгласно ЗПФ да изготви оздравителен план за отпускането на безлихвен заем, който след одобрението на Общинския съвет да бъде отнесен към МФ. Посоченият план е бил отхвърлен като недобре обоснован. В началото на 2020г. до МФ е изпратен актуализиран оздравителен план. Той също не е одобрен., като впоследствие е изпратен коригиран оздравителен план.

По отношение на разходите по функции следва да се отбележи, че с оглед тежкото финансово състояние на общината, съгласно разчетите на ръководството, тя няма да бъде в състояние да изпълни основните проекти от капиталовата програма

БАКР изготвя сравнителен анализ, който съпоставя определени показатели със средните за страната и групата на общини със сходен брой население. Втората част от анализа съпоставя посочените по-долу показатели с отчетените от група общини с развит летен и зимен туризъм.

По отношение на първата част от сравнението на показателите в тази секция, може да се отбележи, че община Созопол се позиционира сравнително благоприятно спрямо референтните групи, с изключение на размера на дълга като процент от планираните приходи и ОИС, и дела на капиталовите разходи в общите

Що се касае до сравнението с общините с развит летен и зимен туризъм, може да се отбележи най-напред, че като цяло „зимните“ общини се характеризират с по-слаби постижения по отношение на разглежданите финансови показатели. Ако разгледаме съпоставката на община Созопол спрямо

останалите общини с развит летен туризъм, то показва, че Созопол регистрира чувствително по-слаби резултати по анализиранияте финансови показатели.

От есента на 2019г., когато са проведени последните местни избори в страната, кмет на общината е Тихомир Янакиев.

Основните цели и предизвикателства, стоящи пред новото ръководство, са свързани с преодоляване на наследеното тежко финансово състояние на общината, като включват погасяване на просрочените задължения и ограничаване на задлъжнялостта. За тази цел е необходимо стабилизиране на финансовите показатели чрез мерки, възпрепятстващи намаляване на приходната част и стриктна политика за разходване на средствата. Друга тежка задача е възобновяване на капиталовата програма в области като ВиК системата на селищата от общината, културния облик на гр. Созопол, както и не на последно място, общинската улична мрежа. Тези подобрения ще допринесат за подобряването на общинската инфраструктура в полза на населението на общината. Постигането на тези цели предполага сериозни усилия не само от администрацията, но и от Общинския съвет и жителите на общината. В тази връзка политиката на ръководството е предприело по-стриктна политика за разходване на средствата и възстановяване на финансовото положение на общината.

БАКР изготвя **финансова прогноза** на общината за периода 2020-2022г. В нея за 2020г. е заложено погасяването на просрочените задължения в размер на ~5 192 хил.лв. Съгласно прогнозата ни обаче общината няма да бъде в състояние да покрие този дълг.

Получените резултати показват, че при развитие, сходно с прогнозираното, община Созопол ще реализира отрицателно салдо на паричните наличности, тоест няма да бъде в състояние да обслужва финансовите си задължения.

Следва да се има предвид обаче, че финансовата прогноза в голяма степен е основана на прогнозата на общината, и поради тази причина не отчита в реална степен евентуалното отражение на кризата, предвизвикана от COVID-19, която може да се отрази съществено на финансовото развитие на общината.

Положително на кредитния рейтинг на община Созопол биха могли да се отразят съществено свиване на просрочените задължения, както и на цялостната задължнялост, оптимизиране на разходите като размер и структура, овладяване на ефектите от COVID-19 кризата, което да подкрепи ръст и стабилизиране на приходите спрямо очакваните в краткосрочен план.

Негативно би повлияло задълбочаване на текущото влошено финансово състояние, трайна неспособност за намаляване на задължнялостта и невъзможност на общината да изпълнява непосредствените си задължения.

Резюме на протокола от Рейтинговия комитет:

Членовете на рейтинговия комитет разгледаха доклада за кредитен рейтинг на община Созопол и обсъдиха факторите, определящи кредитния рейтинг.

Беше дискутирано основно натрупването на просрочените задължения в предходните няколко години, както и тежестта на дълга, който общината следва да покрие. Беше отбелязано състоянието на общината като община във финансови затруднения по смисъла на ЗПФ, както и вероятността да бъде постигнат изход от нея. Същевременно беше коментирана като цяло специфичната негативна ситуация, предвизвикана от COVID-19, в условията на която се очаква заложените в проектобюджета стойности да претърпят неблагоприятно развитие. Като ключов фактор комитетът взе предвид, че общината се характеризира с летен туристически профил, който в голяма степен предопределя развитието ѝ.

Основни финансови показатели

(лева)	2019	2018	2017
Приходи за местни дейности, в т.ч.	16,352,037	16,647,517	13,681,434
Собствени приходи:	14,204,330	14,172,639	14,131,284
- данъчни приходи	6,839,919	6,577,946	6,017,121
- неданъчни приходи	7,364,411	7,594,693	8,114,163
Субсидии и трансфери за местни дейности	2,147,707	2,474,878	-449,850
Капиталови разходи	1,558,307	3,546,007	3,614,867
Оперативен резултат	1,621,361	1,766,730	-760,536
Оперативен резултат преди лихви	2,062,519	2,492,269	-212,626
Резултат от инвестиционна дейност	1,076,985	-425,245	-2,692,842
Дефицит/излишък за местни дейности	2,698,346	1,341,485	-3,453,378